

143. ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ГЕОРГИ БЕНКОВСКИ“
ГР. СОФИЯ, РАЙОН „ПОДУЯНЕ“, УЛ. „ТОДОРНИ КУКЛИ“ № 9
тел.: 02/ 846-51-67; e-mail: info-2219143@edu.mon.bg

Утвърждавам: /ЗЗЛД/

Ирена Дойчинова

Директор на 143. ОУ

„Георги Бенковски“

ПРОГРАМА ЗА ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ
В 143. ОУ „ГЕОРГИ БЕНКОВСКИ“ ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 ГОДИНА

Програмата е приета на заседание на педагогическия съвет, Протокол № 13/11.09.2026 г.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. СЪЩНОСТ

- 1.1. Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.
- 1.2. Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.
- 1.3. Екологично образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.
- 1.4. Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

2. НАСОКИ Учениците:

- 2.1. Да познават институциите и ценностите на демокрацията;
- 2.2. Да изразяват гражданската си позиция;
- 2.3. Да вземат решения за своето развитие;
- 2.4. Да носят отговорност за решенията си.

3. РЕАЛИЗИРАНЕ

- чрез учебното съдържание по общообразователните учебни предмети;
- в часа на класа;

- чрез дейността на психолога;
- в извънкласни и извънучилищни форми на работа;
- чрез проекти и мултимедийни презентации, разработени от учители и ученици.

4. АКЦЕНТИ

- здравно образование
- превенция на зависимостите/вейпове, наркомания, нови синтетични дроги, алкохол, тютюнопушене/;
- сексуално образование и превенция на СПИН;
- екологично образование и възпитание;
- патриотично възпитание;
- превенция на насилието;
- справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти;
- защита при бедствия и аварии, и катастрофи; оказване на първа помощ;
- превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха; - безопасност на движението по пътищата.

II. ЦЕЛ

Усвояване на социални знания и умения за отстояване на правата, изпълняване на задълженията и поемане на отговорности като членове на обществото.

III. ЗАДАЧИ

1. Изграждане на култура на поведение в ученическата общност и готовност за участие в училищния живот.
2. Изграждане на здравна и екологична култура.
3. Свободен и самостоятелен избор на професионален път на развитие и реализация.
4. Изграждане на национално самочувствие и отговорност у учениците, възпитание на инициативност и подготовка за пълноценен живот.
5. Противодействие на агресивността и насилието.

IV. ДЕЙНОСТИ

А) Възпитаване на дисциплинираност и гражданско поведение чрез:

1. Учебната, извънкласната и извънучилищната дейност.

Срок: през учебната година

Отг.: класни ръководители

2. Спазване на Правилника за дейността на училището.

Срок: през учебната година

Отг.: директор, заместник-директор, класни
ръководители

3. Спазване на Правилника за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

Срок: през учебната година

Отг.: директор

4. Провеждане на часа на класа съгласно рамковите изисквания (Приложение № 5 към чл. 11, ал. 3 от Наредба № 13 от 21.09.2016 г. на МОН за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование) с участие и на учениците.

Срок: през учебната година

Отг.: класни ръководители

КЛАС/БРОЙ ЧАСОВЕ							
Направление	I	II	III	IV	V	VI	VII
Патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие	4	4	4	4	4	4	4

Толерантност и интеркултурен диалог	1	1	1	1	2	2	2
---	---	---	---	---	---	---	---

Безопасност и движение по пътищата	9	6	6	6	5	5	5
Защитата на населението при бедствия и аварии и катастрофи; оказване на първа помощ	4	4	4	4	5	5	5
Превенция на насилието, справяне с гнева и с агресията; мирно решаване на конфликти	1	1	1	1	2	2	2

Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха; киберзащита	1	1	1	1	2	2	2
Кариерно ориентиране				1			1
Превенция и противодействие на корупцията					1	1	1
Електронно управление и медийна грамотност				1	1	1	1
ОБЩО	20	17	17	19	22	22	23

Б) Възпитаване на национално самочувствие и продължаване на националните традиции чрез:

1. Честване на националния, официалните и училищни празници.

Срок: през учебната година

Отг.: кл. ръководители, Ученически
съвети по паралелки

2. Запознаване и спазване на задължителните символи на Република България и българското училище (национално и училищно знаме, държавен химн, герб, език, конституция, училищен химн).

Срок: през учебната година

Отг.: класни ръководители

3. Изграждане на система за сътрудничество на родители, училищно настоятелство, културни институции, организации и др., имащи отношение към възпитанието на младите хора.

Срок: през учебната година

Отг.: класни ръководители

В) Здравно образование и екологично възпитание на учениците:

1. Провеждане на здравни беседи с учениците и изграждане на хигиенни навици, и на отговорно отношение към собственото здраве и безопасността на другите.

Срок: през учебната година

Отг.: класни ръководители, медицинско лице

2. Разглеждане на здравни теми в часа на класа - здравна култура, наркомания, алкохолизъм, здравословен начин на живот и др.

Срок: през учебната година

Отг.: класни ръководители

3. Мероприятия за озеленяване интериора на училището и училищните дворни площи.

Срок: месец април

Отг.: класни ръководители

4. Мероприятия за почистване на училищните площи и района около училището.

Срок: месец април

Отг.: класни ръководители

5. Отбелязване на Деня на Земята.

Срок: месец април

Отг.: класни ръководители; учители по
природни науки

6. Отбелязване на международния ден за опазване на околната среда.

Срок: месец юни

Отг.: класни ръководители и учители
по природни науки

Г) Възпитаване в интеркултурна среда:

1. Провеждане на беседи, свързани със създаване на климат за сътрудничество на етническите и културните групи в класа.

Срок: през учебната година

Отг.: класни ръководители

2. Организиране на изложби, посветени на обичаите и традициите на различните етноси.

Срок: месец май

Отг.: Виолин Неделчев

3. Запознаване на учениците с международни и национални нормативни документи, отнасящи се до човешките права; развиване на чувствителност към прояви на дискриминация.

Срок: през учебната година

Отг.: класни ръководители

Д) Развиване на физическата дееспособност на учениците:

1. Изготвяне на ученически спортен календар на училището.

Срок: месец септември

Отг.: учители по ФВС

2. Провеждане на спортни празници и турнири.

Срок: през учебната година

Отг.: учители по ФВС

3. Поход или разходка сред природата.

Срок: октомври-ноември; април-май

Отг. класни ръководители

V. ПРИМЕРНИ ТЕМИ ПО ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБАЗОВАНИЕ ЗА ЧАСОВЕТЕ, КОИТО НЕ СЕ ВОДЯТ ОТ УЧИТЕЛИ СПЕЦИАЛИСТИ ПРИ ЗАМЕСТВАНЕ НА ОТСЪСТВАЩ УЧИТЕЛ

<i>ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ</i>	<i>ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ</i>
Личната хигиена, чистота и здраве	Медиите и глобалната мрежа в обществения живот
Как да се храним и живеем здравословно	Общуване между родители и деца
Измамните блаженства – алкохол, цигари, наркотици	Конфликтите – как да ги разрешаваме
Здравословно хранене и вредата от диетите – анорексия , булимия	Заедно срещу домашното насилие
Пубертетът и хигиена на човешкото тяло	Правилата в обществото – гаранция за сигурен живот
Пубертет – как да подготвим децата?	Новият наркотик Интернет – как да се спасим
Ролята на физическите упражнения за укрепване на костите, мускулите и органите и за поддръжка на тонуса на тялото	Не на агресията и насилието

Болести, предавани по полов път. ХИВ и СПИН, какво да правя?	Права и отговорности – какво зная и не зная за тях
--	--

ЕКОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ	ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ
Човешкото всекидневие – източници на замърсяване	Лесно ли е да бъдеш толерантен?
Видове отпадъци – битови, производствени, строителни и др.	Конфликти в мултикултурна среда
Видове замърсявания на околната среда - последици	Да приемем различия до нас, защото и ние сме различни от него
Водата – природен ресурс и основен фактор на живот	Толерантност, търпимост, уважение към другите и към себе си
Категории защитени територии	Моята личност и моят свят
Екологични проблеми – природни бедствия	Общуване с връстниците
Разделно събиране на отпадъци. Рециклиране	Общуване с възрастните